

Επιτακτικές ασκήσεις: 1η ενότητα (Ο φίλος μας το περιβάλλον)

1. Συμπλήρωσε τα ρήματα των προτάσεων με : -τε ή -ται
 - Ο Μάκης διακρίνε..... για την ευφύια του.
 - Μην καθυστερ..... . Η παράσταση έχει αρχίσει κιόλας να παίζε.....
 - Τι ενόικιο πληρώνε..... γι' αυτό το διαμέρισμα;
 - Το σπίτι τους βρίσκε..... δίπλα στο δάσος.
 - Η Ελλάδα στο μεγαλύτερο μέρος βρέχε..... από θάλασσα.
 - Φοβάτ..... τα σκυλιά και κρύβε..... όταν τα βλέπει.
 - Τι φτιάχν..... εσείς εκεί πέρα;
 - Γιατί χάνε..... διαρκώς τα βιβλία σας;

2. Συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα **χωρίς** γ' αλλάξεις το **πρόσωπο** και τον **αριθμό** των ρημάτων.

Ενεστώτας	Παρατατικός	Αόριστος	Υπερσυντέλικος
κατεβαίνεις			
καθαρίζει			
φοβάται			
ξεχνιέμαι			

3. Στις παρακάτω προτάσεις να υπογραμμίσετε τα **χρονικά** επιρρήματα, τις φράσεις με προθέσεις που φανερώνουν χρόνο και τις χρονικές προτάσεις.

- α) Άυριο θα πάμε εκδρομή.
- β) Σε λίγο θα αρχίσει η ταινία.
- γ) Δε θα σε φωνάξω ποτέ.

Δες το...αλλιώς

- δ) Ο Μάγος θα γυρίσει κατά το απόγευμα.
- ε) Όταν έμαθε τα ευχάριστα νέα, ξέσπασε σε κλάματα.
- στ) Μόλις γυρίσεις σπίτι, τηλεφώνησέ μου.

4. Σχημάτισε **σύνθετες** λέξεις.

Μηχανή + οδηγός →

Όργανο + παίχτης →

Κόσμος + πηλημύρα →

Μεγάλος + καρχαρίας →

Μεγάλος + καρδιά →

5. Συμπληρώνω τα κενά με τα **κατάλληλα** γράμματα και βάζω τόνους όπου χρειάζεται:

φθιν_π_ρο, αχτ_δα, εφ_μερος, _κολογικός, επ_στ_μονας,
πετρ_λ_ο, κ_γωνικό, σ_ζ_τώ, ανεμ_ζω, ευλάβ_α, οικοδέσπ_γα,
οικοσ_στ_μα

6. Κάνω **χρονική** αντικατάσταση στα παρακάτω ρήματα :

Ενεστώτας				
Παρατατικός	χρειαζόσου			
Άοριστος				
Εξ. Μέλλοντας		θα απαγορεύει		
Στ. Μέλλοντας				θα ζεσταθούμε
Παρακείμενος				
Υπερσυντέλικος			είχαν ρωτήσει	
Συγτ. Μέλλοντας				

7. Ξαναγράψω το παρακάτω κείμενο βάζοντας τα ρήματα σε χρόνο **ενεστώτα** :

Η Αστρούδα ήταν το πιο περήφανο πουργάρι της περιοχής. Λέγανε πως ήταν στοιχειωμένο δέντρο από κείνα που τα κατοικούσανε νεράιδες και θεές βουγίσιας. Δρυάδες που είχαν παλάτια πλουμισμένα στην καρδιά του πουργαριού. Κι αυτές το ποτίζανε και τι ταΐζαμε με θεικές τροφές. Κι εκείνο ψήλωσε και θέριεψε κι έφτασε ίσαμε το Θεό και κρυφομίλαγε με το φεγγάρι...

Ελένη Χωρεάνθη

Δες το...αλλιώς

8. Βάζω σε **αλφαβητική** σειρά τις παρακάτω λέξεις:

λαθρεμπόριο, λαθρεπιβάτης, λαθραίος, λαθροκυνηγός,
λαθρέμπορος, λαθρομεταναστής

9. Γράφω τα **αντίθετα** των παρακάτω χρονικών επιρρημάτων:

χτες		φέτος	
τώρα		προηγουμένως	

10. Τι **σημαίνουν** οι παρακάτω λέξεις:

εφήμερος:

οικοτροφείο:

αλιείς:

ευλάβεια:

ανεμόδαρτος:

Δες το...αλλιώς

11. Να συμπληρώσετε τις προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος που σας δίνεται στην παρένθεση:

Στις εννιά η ώρα τα παιδιά ήδη

(κοιμάμαι - ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ)

Ο παππούς (κάθομαι -

ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ) δίπλα στο τζάκι και μας (λέω -

ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ) μια ιστορία από τον πόλεμο.

Στα γενέθλιά μου (καλώ - ΑΟΡΙΣΤΟΣ)

όλους τους φίλους μου.

Άκουσα ότι (έρχομαι - ΜΕΛ. ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ)

πολλοί στην αυριανή γιορτή για την επέτειο του ΟΧΙ.

Οι αρχές (αναφέρω - ΕΝΕΣΤΟΤΑΣ) ότι οι

φωτιές (σβήνω - ΜΕΛ. ΣΥΝΤΕΛΕΣΚΕΝΟΣ)

μέχρι το βράδυ, αν δεν (φυσάω - ΕΝΕΣΤΟΤΑΣ) δυνατοί

άνεμοι.

Ο Γιώργος (βρίσκω - ΑΟΡΙΣΤΟΣ)

καινούργια δουλειά και τώρα (δουλεύω -

ΜΕΛ.ΞΑΚΟΛΟΥΘΗΤΙΚΟΣ) κάθε μέρα μέχρι αργά το απόγευμα.

12. Να σχηματίστε λέξεις σύνθετες ή **παιράγωγες** με τη λέξη "κήπος".

κήπος

13. Να υπογραμμίσετε τους **χρονικούς** προσδιορισμούς στις παρακάτω προτάσεις και να τους κατατάξετε στην κατηγορία που ανήκουν:

α. Μόλις φούγτωσε η φωτιά, άρχισε να ειδοποιεί τους πυροσβέστες.

β. Συχνά πήγαινε στο κοντινό πάρκο για χαλάρωση.

γ. Σε λίγα λεπτά, οι φλόγες είχαν τυλίξει το κτήριο.

δ. Φέτος θα κάνουμε γεωγραφία στην Πέμπτη τάξη.

ε. Το σπίτι είχε ήδη καεί, όταν έφτασαν οι πυροσβέστες.

στ. Κατά τις πέντε το απόγευμα, θα έρθει η μαμά..

ΧΡΟΝΙΚΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ	ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ ΜΕ ΠΡΟΣΦΡΑΣΕΙΣ	ΧΡΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

14. Να γράψεις στο **β'** ενικό και στο **β'** πληθυντικό αριθμό οριστικής το ρήμα κερδίζω.

Ενεστώτας	νομίζεις	-	νομίζετε
Παρατατικός	_____		_____
Αόριστος	_____		_____
Εξακ. Μέλλοντας	_____		_____

Συνοπτ. Μέλλοντας _____

Παρακείμενος _____

Υπερσυντέλικος _____

Συντελ. Μέλλοντας _____

15. Να υπογραμμίσεις τα **ρήματα** των προτάσεων και να γράφεις σε ποιο χρόνο βρίσκονται.

α) Το χαμόγελό της έλαμπε. _____

β) Θα έχεις έρθει μέχρι το βράδυ. _____

γ) Η Δανάη έσπασε το ποτήρι. _____

16. Να υπογραμμίσεις τις **χρονικές** προτάσεις.

Θα πάμε για ψώνια, αφού τακτοποιήσουμε το σπίτι.

Όταν έρθεις, θέλω να συζητήσουμε.

Πέρασε πολλή ώρα, πριν αντιληφθούν τι είχε γίνει.